

Jde skutečně o důchodovou reformu?

Česká vláda v průběhu května letošního roku představila změny v zákoně o důchodovém pojištění. Tento konkrétní zákon (Zákon č. 270/2023 Sb., Změny v předčasných důchodech a valorizaci), který schválila poslanecká sněmovna a 1. září 2023 jej podepsal prezident, začal platit s účinností od 1. října 2023. Jde o první novelu, která má měnit důchodový systém v České republice a která vstoupila v platnost. Jde o změny, které se týkají valorizací důchodů, a to jak řádné, tak i mimořádné valorizace. Dále poté zejména o změny pravidel pro odchod do předčasného důchodu.

Další změny, které mají dovršit onu vyhlášenou důchodovou reformu, teprve musejí projít legislativním procesem. V tomto případě se jedná o změny ve výplatních termínech důchodů, změny v důchodovém věku, změny ve výchovném a změny ve výpočtu důchodů. Nezapomínejme také na změny v oblasti penzijního spoření. Zkusme se podívat detailněji na již platné změny:

Změny v řádné i mimořádné valorizaci důchodů

– platná od ledna 2025

- Změny se týkají nejen starobních, ale invalidních a pozůstalostních penzí.
- Narozdíl od předchozího stavu, kdy se při řádné valorizaci zvyšoval důchod o celou inflaci a o polovinu růstu reálných mezd, tak nyní se budou důchody zvyšovat o inflaci, ale k tomu jen o třetinu růstu reálných mezd.
- Novela nyní udává jediný způsob výpočtu inflace, a to z růstu životních nákladů důchodců.
- Ukončuje se zvyšování důchodů o mimořádnou valorizaci při vysoké inflaci a místo toho bude stát vyplácet dočasný příspěvek do další řádné valorizace.

Změny u odchodu do předčasného důchodu

– platná od 1. října 2025

- Do předčasného důchodu půjde odejít pouze 3 roky před řádným důchodem.
- Předčasný důchod bude více krácený, a to za každých započatých 90 dní o 1,5 % z výpočtového základu.
- Navíc nebude předčasný důchod valorizován, a to až do dosažení řádného důchodového věku.
- Nárok na předčasný důchod vznikne až po odpracování 40 let.

Tyto nové změny se nebudou týkat důchodů, které byly přiznány ještě před účinností zákona, tedy před 1. říjnem 2023. Stejně tak ani stávajících důchodců se tyto změny netýkají.

Další změny důchodového systému

Jak jsem výše uvedl plánovaných změn je sice více, ale není na rozdíl od výše uvedené novely, která již vstoupila v platnost, jsou tyto novely zatím pouze přáním vládní koalice a není jisté, zda v jaké podobě budou schváleny a podepsány prezidentem republiky. Takže je poměrně předčasné se pouštět do bližšího zkoumání jednotlivých parametrů. Co je však již teď více méně jasné je to, že pokud v dalších volbách se ke „kormidlu“ postaví současné opozice (tedy zejména hnutí ANO), tak budou některé z přijatých změn rušeny či alespoň předělány a mi se opět dostaneme do situace, kdy budeme komentovat další „důchodovou reformu“. To že naše země potřebuje důkladnou změnu v důchodovém systému je neoddiskutovatelný fakt, ale pokud se na něm neshodne většina politického spektra, tak se dál budeme motat v kruzích dalších a dalších reform.

*Ing. Jiří Sýkora
specialista Oddělení produktového managementu Swiss Life Select*

